

Govor predsjedatelja Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH Beriza Belkića na 70. Rose - Roth seminaru Parlamentarne skupštine NATO-a

Sarajevo, 19. ožujak 2009.

"Dame i gospodo,
Ekselencije,
Drage kolege parlamentarci

Pozdravljam vas u ime Predstavničkog doma i Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

Posebno pozdravljam kolege parlamentarce koji su došli u Sarajevo i Bosnu i Hercegovinu.

Izuzetna je čast prisustvovati ovako značajnom skupu i u to ime posebno se zahvaljujem NATO Parlamentarnoj skupštini koja nam je ukazala povjerenje da zajednički organizujemo 70.Rose Roth seminar.

Privrženost Bosne i Hercegovine NATO-u i programima koji se realizuju je neupitna. To jača naše partnerstvo, daje mogućnost za ubrzanje reformi koje smo započeli i svakako doprinosi jačanju bilateralne, regionalne, multilateralne, političke, privredne, sigurnosne, odbrambene i kulturne saradnje.

U tom smislu želim potvrditi našu opredjeljenost za daljnju transformaciju naših institucija kroz programe za koje smo se opredjelili i koje u saradnji sa NATO uspješno realizujemo.

Želim potvrditi i našu opredjeljenost za vladavinu zakona i ljudskih prava.

I

Na početku želim nešto reći o Parlamentarnoj saradnji u regionu kroz aktivnosti parlamentarnih tijela i Parlamentarne skupštine BiH u cjelini.

Postignuti rezultati mi daju pravo za to jer konkretne i planske aktivnosti, koje već niz godina daju dobre rezultate su ilustrativne, prepoznatljive i suštinski su afirmisale parlamentarnu saradnju u jednoj vrlo bitnoj oblasti, oblasti obrane i sigurnosti o čemu će tokom seminara biti najviše riječi.

Brojne su konferencije, bilateralni i multilateralni susreti učinili parlamentarnu saradnju u regionu Jugoistočne Evrope uspješnom. Time je promovisan jedan potpuno novi način komunikacije među parlamentima i parlamentarcima.

U našem regionu, Jugoistočnoj Europi ili Zapadnom Balkanu, kako je uobičajeno u komunikaciji, regionalnu parlamentarnu saradnju su u proteklom periodu podsticali i na nju u pozitivnom smjeru uticali OSCE, NATO, predstavnici Evropske unije kroz aktivnost misija koje su dale veliki doprinos u BiH. Posebno ističem veoma pozitivnu ulogu Komande NATO, EUFOR-a i Misije EUPM u Bosni i Hercegovini.

Saradnja sa susjednim zemljama nam je prioritet. Tako smo i u prošlom i sadašnjem mandatu svoje prve bilatelarne posjete i razmjenu iskustva počeli sa našim susjedima. To je prirodno i za nas tu nema dilema. Duh suradnje i međusobnog razumjevanja pored kolegija oba doma Parlamentarne skupštine se prenio i na druga parlamentarna tijela i komisije.

U regionalnoj parlamentarnoj saradnji uspjeli smo:

- unaprijediti komunikaciju između parlamenata,
- harmonizirati standarde u poslovima i aktivnostima demokratskog nadzora,
- ohrabriti one koji postižu dobre rezultate i doprinose da prostor Jugoistočne Evrope bude siguran,
- pomoći jedni drugim u poboljšanju legislative u oblasti koja tretira problematiku obrane i sigurnosti,
- unaprijediti međusobnu saradnju koja ima za cilj otklanjati uočene slabosti u radu parlamentarnih komisija,
- uspostaviti u pojedinim oblastima regionalnu mrežu saradnje parlamentarnih komisija što se pokazalo veoma efikasnim.

Tematika koja preovladava tokom naših regionalnih parlamentarnih susreta i razgovora, a što je usko u vezi sa temama o kojima će se razgovarati tokom Rose Roth seminara je:

- problematika vezana za legislativu u sektoru odbrane i sigurnosti,
- pitanja budžeta za vojne potrebe i način kontrole i nadzora utroška istog,
- revizija vladinih prijedloga i rješenja u strateškim dokumentima kao što su Strategija
- odbrane i strategije u sferi sigurnosti,
- razgovori o pitanjima koja čekaju ratifikaciju u parlamentima,
- parlamentarni razgovori oko pitanja slanja trupa u misije mira,

Razmijenjujemo mišljenja i o temama:

- kako razgovore i aktivnosti sa predstavnicima izvršne vlasti učiniti djelotvornijim i efikasnijim,
- kako trošenje sredstava za potrebe sektora odbrane i sigurnosti učiniti transparentnijim,
- kako ispoštovati standarde koji su ulaskom u određene asocijacije i organizacije nužnost i obaveza,

Posebno interesantna i aktuelna pitanja o kojim razgovaramo u regionu su:

- način informisanja javnosti o znakovitim pomacima u transparentnosti u trošenju budžeta za potrebe obrane i sigurnosti,
- kako obezbjediti transparentnost u donošenju odluka o jačanju odbrambenih resursa,
- kako obezbjediti zaokružen budžetski ciklus i program planiranja i utroška sredstava koji će poreske obveznike učiniti spokojnim i dobro informisanim o tome gdje se troše sredstva za potrebe obrane i sigurnosti.

Kada su u pitanju zemlje Jugoistočne Evrope i regionalna parlamentarna suradnja smatram da će je u buduće karakterizirati sljedeće:

- Europska unija će zajedno sa NATO igrati presudnu ulogu u regionu uz saradnju i podršku nekoliko već pomenutih međunarodnih organizacija i institucija,
- potrebno je pojačati i intenzivirati bilateralni dijalog,
- ići u punu implementaciju potpisanih sporazuma sa NATO i Europskom unijom,
- realizirati definisane ciljeve kroz program Partnerstvo za mir, Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju sa EU, pripreme i usklađivanje legislative i izgradnja institucija koje će imati jasan odgovor pred novim izazovima,

Parlamentarna saradnja u regionu nije samo formalna diplomatija, kako se ponekad na te susrete gleda. Kroz parlamente i parlamentarna tijela u narednom periodu se planiramo suočiti sa problemima kao što su:

- borba protiv organiziranog kriminala i korupcije,
- postojeća ekonomska situacija u regionu i problemi koji je prate,
- izgradnje institucija koje državu čine državom,
- boljom organizacijom i preventivnom borbom protiv prirodnih katastrofa i nesreća prouzrokovanih ljudskim faktorom,
- izgradnjom povjerenja i boljim razumjevanjem u rješavanju aktuelnih regionalnih problema,
- definisanjem regionalnih izazova, potencijalnih izazova i rizika u regionu jugoistočne Evrope.

II

Kada je u pitanju stanje u Bosni i Hercegovini, svoje posebno zadovoljstvo izražavamo tokom reformi u sektoru odbrane i sigurnosti.

Izražavamo svoje zadovoljstvo:

- prijemom u Program Partnerstvo za mir gdje vrlo uspješno realizujemo brojne programe sa NATO predstavnicima. Realizacija Individualnog partnerskog programa - IPAP, Partnerskog akcionog plana PARP ide dobro.
- raduje činjenica da imamo ljude u sektoru odbrane i sigurnosti koji mogu vrlo uspješno odgovoriti postavljenim obavezama i ciljevima koje smo preuzeli aplikacijom za članstvo u NATO i Europske unije;
- imponuje vrlo profesionalan odnos pripadnika naših Oružanih snaga tokom aktivnosti u misijama mira u sklopu UN mandata.
- Jedinica Oružanih snaga za uništavanje neeksploziviranih ubojnih sredstava je postala simbolom uspješnosti OS BiH u misiji koja nas i u budućnosti čeka. Mi imamo spremne ljude za misije u okviru NATO i naši oficiri su u Avganistanu u sklopu kontingenata Kraljevine Danske i SR Njemačke.

Mi imamo i jedan broj problema koji nas sve više opterećuju na našem putu u NATO.

- Sporo se rješavamo viška vojnih lokacija ili kako smo ih nazvali “naperspektivnim”. Ti problemi nas iscrpljuju i skreću pažnju sa težišnih zadataka koje moramo ispuniti našim prijemom u program Partnerstvo za mir;
- Pitanje vojne imovine, i pokretne i nepokretne, je gorući problem od kojeg zavise brojne aktivnosti u budućnosti.
- Viškovi naoružanja i vojne opreme su potencijalna opasnost za BiH. Zna se za oko 30-35000 tona. U javnosti se o ovom pitanju sve učestalije polemische. Pozivamo vas da nam pomognete u rješavanju ovog značajnog problema.

III

Na kraju želim istaći jedan poseban segment koji bi trebali razvijati u budućnosti. Radi se o razvoju kapaciteta za odgovor na katastrofe u regionu Jugoistočne Evrope. Time Bosna i Hercegovina može na najefikasniji način izraziti svoju privrženost načelima koja je NATO odavno prepoznao.

U tom smislu učesnike 70.Rose Roth seminara, a posebno predstavnike zemalja Jugoistočne Evrope, posebno pozivam na sljedeće:

- Izgradnju civilnih kapaciteta za odgovor na katastrofe. To pretpostavlja prethodno planiranje međusobne podrške te rastuću efikasnost za vojnom pomoći u operacijama spašavanja.
- Spremnosti i prevenciji u sprečavanju katastrofa, posebno u regionu koji živi od turizma i poljoprivrede. To nam je strateško opredjeljenje i uočljivo je da uz koordinirano djelovanje, bolje procedure, bolju saradnju i institucionalnu rješenost i odlučnost da se organizujemo, stvari mogu biti daleko bolje.
- Želimo dati doprinos jačanju dobrosusjedskih odnosa i stabilnosti u regionu kroz razmjenu informacija i kroz prezentaciju najbolje prakse u oblasti kriznog menadžmenta.
- Mi, predstavnici Parlamentarne skupštine BiH, želimo zajedno sa učesnicima Rose Roth seminara, našim dragim gostima, ohrabriti i podržati kako bosanskohercegovačke institucije, tako i predstavnike našeg regiona i šire na razvoj, usvajanje i jačanje legislative koja uređuje oblast kriznog menadžmenta koja je u skladu sa zajedničkom praksom i smjernicama koje su se pokazale svrsishodnim. " (kraj)